

OPRACOWANIE, REALIZACJA	Beata Domańska
PRZEDMIOT	Wiedza o społeczeństwie/historia
KLASA/GRUPA	Klasa 8 – szkoła podstawowa
TEMAT	Problemy współczesnego świata
CELE OGÓLNE	• Rozwijanie zainteresowania problemami współczesnego świata oraz kształtowanie odpowiedzialności za otaczającą rzeczywistość. • Doskonalenie umiejętności analizowania zjawisk społecznych i formułowania własnych opinii. • Kształtowanie postawy zaangażowania obywatelskiego i empatii wobec innych ludzi. • Rozwijanie kreatywności i krytycznego myślenia oraz umiejętności współpracy poprzez realizację zadania projektowego.
CELE SZCZEGÓŁOWE	Uczeń: • wyjaśnia przyczyny i skutki wybranych problemów społecznych współczesnego świata; • formułuje własne sądy w sprawach wybranych problemów społecznych współczesnego świata; • uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji; • rozważa możliwe działania prowadzące do poprawy warunków życia innych ludzi na świecie; • dostrzega znaczenie solidarności, praw człowieka i współpracy międzynarodowej; • współpracuje w grupie/parze, realizując wspólny projekt; • tworzy komunikat wizualny wykorzystujący symbole, hasła, obrazy.
METODY PRACY	• metoda projektu; • rutyna myślenia „Widzę – Myślę – Zastanawiam się” (See-Think-Wonder); • analiza materiałów źródłowych; • dyskusja kierowana; • mapa myśli; • elementy myślenia wizualnego; • prezentacja efektów pracy.
FORMY ORG. PRACY	• praca indywidualna; • praca w parach; • praca zespołowa; • prezentacja na forum klasy.
ŚRODKI DYDAKTYCZNE	• prezentacja multimedialna (fotografie przedstawiające problemy współczesnego świata); • materiały informacyjne dotyczące wybranych problemów społecznych w tym filmik: „The World's Largest Lesson – Sustainable Development Goals” The Global Goals (3 min); • białe koszulki lub szablony koszulek; • materiały plastyczne: kartki, farby, flamastry, nożyczki; • tablica interaktywna.
PRZEBIEG LEKCJI/ZAJĘĆ	
Nazwa działania	Opis działań

1. Powitanie 2.Wprowadzenie do tematu 3. Realizacja tematu 4. Podsumowanie	Nauczyciel wita uczniów i sprawdza obecność. Nauczyciel przedstawia temat zajęć oraz wyjaśnia, że lekcja będzie miała formę doświadczenia edukacyjnego, którego efektem będzie stworzenie własnego komunikatu dotyczącego problemów współczesnego świata. Przedstawia cele i zasady pracy. Nauczyciel prezentuje filmik: „The World's Largest Lesson – Sustainable Development Goals”, zdjęcia, grafiki lub krótkie materiały dotyczące współczesnych problemów społecznych (np. konflikty zbrojne, ubóstwo, nierówności społeczne, kryzys klimatyczny, brak dostępu do edukacji, migracje, łamanie praw człowieka). Uczniowie odpowiadają na pytania: „Co widzę?”, „Jaki problem przedstawia materiał?”, „Dlaczego jest on ważny?”. Następnie wspólnie tworzą mapę problemów współczesnego świata. Lekcja oparta na rutynie myślenia „Widzę – Myślę – Zastanawiam się” (See-Think-Wonder). Uczniowie najpierw analizują fotografie lub kadry z filmu: Widzę (Fakty i mierzalne zjawiska), następnie formułują wnioski: Myślę (Interpretacja i wnioski), a dopiero później przechodzą do projektowania koszulek: Zastanawiam się (Pytania i perspektywy). Etap I – wybór problemu Uczniowie pracują w parach. Każda para wybiera problem społeczny, który chce przedstawić. Analizuje go według schematu: • <i>Na czym polega problem?</i> • <i>Kogo dotyczy?</i> • <i>Jakie są jego przyczyny i skutki?</i> • <i>Dlaczego warto o nim mówić?</i> • <i>Jakie działania mogą poprawić sytuację?</i> Etap II – projektowanie komunikatu Uczniowie przygotowują projekt koszulki, która ma stać się „głosem” w wybranej sprawie. Tworzą symbol, grafikę i hasło społecznego zaangażowania. Na odwrocie koszulki umieszczają krótką informację lub propozycję działania. Przykładowe hasła: • „Każde dziecko ma prawo do edukacji” • „Pokój zaczyna się od człowieka” • „Nie mamy planety B” • „Różni, ale równi” Nauczyciel pełni rolę mentora – wspiera uczniów w analizie problemu, zachęca do argumentowania i samodzielnego poszukiwania rozwiązań. Etap III – prezentacja efektów Pary prezentują swoje koszulki, wyjaśniają wybór problemu oraz przedstawiają propozycje działań, które mogą przyczynić się do poprawy sytuacji. Uczniowie uczestniczą w dyskusji podsumowującej: • Czy jeden obraz lub hasło może zmienić sposób myślenia ludzi?
--	--

	• Czy młodzi ludzie mogą wpływać na problemy współczesnego świata? • Jak możemy działać w naszym najbliższym otoczeniu? Nauczyciel podkreśla znaczenie świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za innych ludzi. Efekt końcowy projektu: Wystawa uczniowska np. „Koszulka, która mówi – młodzi wobec problemów współczesnego świata”.
Ewaluacja	Ewaluacja odbywa się poprzez: • obserwację zaangażowania uczniów podczas pracy; • analizę przygotowanych projektów koszulek; • prezentację argumentacji uczniów; • samoocenę uczniowską. Karta samooceny ucznia: Czy potrafię: ☐ wskazać ważny problem współczesnego świata? ☐ wyjaśnić jego przyczyny i skutki? ☐ przedstawić własne stanowisko? ☐ zaproponować działania pomagające innym ludziom? ☐ współpracować i dzielić się zadaniami?
Bibliografia	• Podręcznik: <i>Dziś i jutro</i>. Podręcznik do wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej. Klasa 8. Edycja 2024–2025, Nowa Era. • Filmik: „The World's Largest Lesson – Sustainable Development Goals”, https://www.youtube.com/watch?v=cBxN9E5f7pc • Organizacja Narodów Zjednoczonych – materiały edukacyjne dotyczące celów zrównoważonego rozwoju. • UNICEF – Resources on the Sustainable Development Goals – gotowe animacje, scenariusze i materiały o Celach Zrównoważonego Rozwoju. • UNICEF – Education Resources – materiały edukacyjne dotyczące praw dziecka, edukacji i problemów współczesnego świata. • UNESCO YouTube Edu – edukacyjne filmy i playlisty dotyczące m.in. pokoju, praw człowieka i zrównoważonego rozwoju. • Szymański M., <i>O metodzie projektów. Z historii, teorii i praktyki pewnej metody kształcenia</i>, Warszawa 2020.

Oprac. Beata Domańska

Konsultacja merytoryczna:
dr Sławomir Maślikowski, nauczyciel-konsultant

